

prof. dr hab. Eugeniusz Deleka
profesor senior Uniwersytetu
Śląskiego w Katowicach

Bielsko-Biała 25 września 2021

BRDISD/.....

2021-10-04

RECENZJA

pracy doktorskiej

Pana magistra sztuki ANTONIEGO RODOWICZA

sporządzona na prośbę

Biura Rady Dyscypliny i Szkoły Doktorskiej

Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie

Pan mgr Antoni Rodowicz urodził się w 1957 roku w Warszawie. W latach 1977-1982 studiował w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, gdzie uzyskał dyplom magistra sztuki na Wydziale Grafiki (**25 czerwca 1982 roku**). Po ukończeniu studiów pracuje twórczo, zajmuje się grafiką warsztatową, projektowaniem graficznym, rysunkiem, fotografią, malarstwem.

Warto w tym miejscu przywołać kilka wybranych faktów z długiej listy aktywności zawodowej, które przybliżą sylwetkę doktoranta Pana Antoniego Rodowicza, jako wybitnego artysty, grafika projektanta, kreatora własnej twórczości, inicjatora i wykonawcę wielu przedsięwzięć artystycznych, kulturotwórczych i społecznych.

Zaraz po studiach w ASP, jako stypendysta rządu belgijskiego studiuje w Ecole Nationale Supérieure des Arts Visuels de La Cambre w Brukseli (1983-1984) Pracuje również jako nauczyciel w Liceum Francuskim w Warszawie (1984-1985), prowadzi wykłady w Wyższej Szkole Komunikowania i Mediów Społecznościowych im. J. Giedroycia. Jako grafik ilustrator współpracuje z wydawnictwami w Paryżu: Editions Crealivres -Paris, Comptoir du Livre - Paris (1986-1989). Jest Dyrektorem Artystycznym w „Tygodniku Spotkania” (Groupe L'Express France w Warszawie) 1990-1992, a następnie kieruje własną firmą - Agencją Reklamową „Agrafa” w Warszawie (1993-2003). W kolejnych latach pracuje jako Prezes Agencji i Wydawnictwa „Yours Photography”, pełni nadzór nad publikacjami i wystawami, zarządza spółką (2004-2005); a następnie Agencją Reklamy „Concept Institute (2006-2007). Jest autorem kompleksowego graficznego opracowania materiałów promujących żywność ekologiczną (2007-2008). W 2009 organizuje i kieruje Studium DTP w ramach „dbPRINT POLSKA”. Przez lata współpracuje z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Ministerstwem Spraw Zagranicznych w zakresie opracowywania materiałów promujących kulturę i sztukę Polską na Świecie (2009-2012). Jest również autorem koncepcji i realizacji wydanego w 2010 albumu fotografii Pierre'a Cottin „Ziarna światła - Polska 1983-1989”. W latach 2006-2011 był organizatorem kilku wystaw rysunków Andrzeja Wajdy, które były

prezentowane w Warszawie, Krakowie, Sopocie, Bydgoszczy. Do w/w wystaw został wydany album, którego koncepcję wraz z projektem graficznym opracował Antoni Rodowicz.

W okresie 2011-2012 organizuje wystawę twórczości Bruno Schulza oraz wystawę działalności Janusza Korczaka, obie wystawy były prezentowane nie tylko w Warszawie ale również w wielu krajach na świecie. W 2013 r. opracowuje i wydaje album fotografii pt. „Bogusław Kott - osobiste notatki”. Organizuje wystawy w galeriach warszawskich: rzeźby Jerzego Rudzińskiego, fotografii Marka Karewicza i Bogusława Kotta oraz malarstwa Jerzego Skolimowskiego - wystawy tego artysty Antoni Rodowicz organizuje również w 2015 r. w Łodzi oraz Warszawie w Teatrze Wielkim w 2018. Jest twórcą scenariusza filmu dokumentalnego, którego reżyserem był Andrzej Wajda pt. „Moje inspiracje”, 2016. Jest autorem opracowania graficznego i edycji wydawnictwa albumowego Eugeniusz Romer „Z dziejów Polaków na Litwie” oraz projektu i edycji albumu Zofia Romer „Gdy maluję, przestaję myśleć”, tom I 2015, tom II 2017. W 2019 opracowuje i wydaje dwa albumy „Andrzej Wajda - Rysunki” oraz „Andrzej Wajda, To lubię”.

Na przestrzeni lat Pan Antoni Rodowicz pełnił różne funkcje organizacyjne: prezesa, dyrektora artystycznego, kierownika projektów artystycznych, organizatora i kuratora wystaw, pomysłodawcy i realizatora wielu cennych inicjatyw o charakterze społecznym i kulturotwórczym.

Równoległe z działalnością grafika projektanta, menadżera i kuratora wystaw oraz wydawcy Pan Antoni Rodowicz zajmuje się grafiką warsztatową, fotografią, rysunkiem i malarstwem. Tworzy liczne cykle prac które eksponuje na wystawach indywidualnych, głównie w galeriach warszawskich. Miał również kilka wystaw za granicą; w Braunschweig, Brukseli i Strasburgu. Brał także udział w wielu wystawach zbiorowych, m. in. w Digne Les Bains (2x), Paryżu (2x), Morschwiller, Braunschweig (3x), Toronto, Santa Monica USA, Warszawie (5x), Gdańsku, Lublinie, Bytomiu, Poznaniu (3x), Wrocławiu, Mistrzejowicach - Krakowie.

Realizowane prace artysta ujmuje w cykle tematyczne, które obejmują po kilkadziesiąt dzieł każdy. W latach 1983-1986 powstaje cykl pt. „Początki”, składa się z kilkadziesięciu grafik. W tych pracach łączy różne techniki, wykorzystuje akwafortę, akwatintę, relief, heliograviurę a nawet offset. Również w kolejnym cyklu pt. „Barwy” (1988-1990), artysta wykorzystuje różne warsztaty, obok akwaforty, akwatinty, reliefu wprowadza linoryt, gipsoryt, serigrafię. Umiejętności warsztatowe i doświadczenie artystyczne zdobyte podczas studiów w pracowniach wybitnych profesorów: Haliny Chrostowskiej z grafiki warsztatowej i Eugeniusza Markowskiego z malarstwa - stale rozwija, tworząc niezwykle interesujące prace, wiele w nich odniesień do natury, wiele z nich ma też ukrytą, zaszyfrowaną semantykę. Są naznaczone wewnętrznym napięciem, które możemy odczytać poprzez uważną analizę form, które w całości są doskonale zharmonizowane.

Antoni Rodowicz studiował w okresie narodzin Solidarności. Wprowadzenie Stanu Wojennego to czas kiedy młody artysta pracuje nad dyplomem. Te wydarzenia miały znaczący wpływ na jego życie, wrażliwość i twórczość. Realizowane dzieła mówią o sensie i wartości życia, o walce dobra ze złem, o uczciwości i niktzemności. Artysta w tym okresie intensywnie tworzy, uczestniczy w niezależnym ruchu artystycznym.

Rok 1989 stał się momentem przełomowym, głównym tematem i inspiracją jego twórczości stała się „natura”, powstaje cykl grafik pt. „Ślady i znaki” (1994-1997). Nowe grafiki to wyimaginowane pejzaże, obrazy ziemi, struktury świata organicznego. Odnajdujemy w nich niepokorną materię przestrzeni, światła, ruchu. Prace urzekają subtelną fakturą, wyszukany kolorem. Te wielowarstwowe odbitki graficzne wykonane na różnych papierach i tekturach, są zapisem fascynacji formami i znakami ukrytymi w naturze, które połączone z twórczą wyobraźnią nadają powstałym pracom nowych znaczeń.

Te eksperymenty warsztatowe, widoczne są również w następnych cyklach: „Światy -B4” (2000-2006), „Noir” (2007-2011), „Boots” (2020-2021). W cyklu „Światy - B4” obejmującym dwadzieścia prac wykonanych w technice druku laserowego, artysta uzupełnia kompozycje rysunkiem, gwaszem, akwarelą, wprowadza również fotografię. Są to barwne impresje zbudowane z przenikających się faktur i kolorów.

W latach 2007-2011 artysta tworzy cykl prac pt. „NOIR” obejmujący 36 unikatowych obiektów. Ten rodzaj instalacji został zbudowany ze swego rodzaju kasetonów z wykorzystaniem serigrafii, druku laserowego, reliefu w metalu oraz punktowego światła które buduje specyficzny nastrój całości ekspozycji. Powstałe obrazy są pełne refleksji i twórczych poszukiwań.

W cyklu pt. „ROOTS” składającym się z 30 prac o wym. 80x60cm każda, artysta wykorzystuje różne techniki: rysunek ołówkiem i kredkami, pastele, gwasz, węgiel, tusze, akwarele i akryl. Te obrazy nasycone kolorem zbudowane różnorodnością środków plastycznych, dają artyście nieograniczoną swobodę w ich realizacji. Podobnie jak we wcześniejszych cyklach, te prace z pozoru abstrakcyjne, kryją w sobie fascynujące odniesienia do form natury. Kreowane przez artystę „światy”, zadziwiają bogactwem materii, a przede wszystkim przepojone są silnym, emocjonalnym napięciem, są zapisem myśli i przeżyć, są autentyczne, pozbawione łatwych efektów. Język plastyczny którym operuje artysta jest językiem współczesnym, jest w nim miejsce na własną wewnętrzną prawdę i logikę kompozycji. W tych dziełach szczególnie widoczny jest kunszt warsztatowych umiejętności. Wyczuwa się również niewymuszone, spontaniczne tworzenie graficznych obrazów, zainspirowanych tajemniczym wymiarem przestrzeni współczesnej rzeczywistości.

Lata 2016-2020 to okres przygotowania i realizacja dzieła doktorskiego obejmującego zestaw 28 grafik pt. „LUMEN” o wymiarach 50x70cm (każda),

wykonanych w technice glicee (art print) na papierze typu FineArt. Cykl grafik „LUMEN” powstał z inspiracji spektaklem teatralnym „Awwakum”, który w 1984 roku wywarł na młodym adeptce sztuki wielkie wrażenie. To głębokie przeżycie niezacierającego się przez lata obrazu wyniesionego z tamtego miejsca i czasu, stało się istotnym bodźcem do zmaterializowania tych twórczych doznań w graficznej materii. Spektakl odbył się w ruinach Gardzienieckiego pałacu, w dawnej kaplicy ariańskiej zamienionej na salę teatralną. Spektakl ten odbywał się w zupełnej ciemności z której postacie aktorów, ich twarze, gesty i ruch - wydobywane były wyłącznie przez światło świec. Wykorzystując dokumentację fotograficzną z przed lat, poprzez daleko idącą redukcję detali oraz uproszczenia form i treści poszczególnych scen doktorant stworzył nowe obrazy. Powstał cykl grafik będących swoistym opisem przeżyć, emocji, zdarzeń i zjawisk. Udało się uchwycić niezwykle pozy, gesty postaci aktorów wyłaniających się z mroku, ciemności. Zwłaszcza odbijające się migotliwe światło świec na ciałach aktorów, będących w tanecznym uniesieniu. Artysta w swoich pracach graficznych uchwycił ten fenomen chwilowego rozproszenia ciemności, wydobył formy i kształty nie w pełni rozpoznawalne, stworzył własną dramaturgię, atmosferę tajemniczości i zagubienia. Dzięki wprowadzonym półtonom oraz zdecydowanym kontrastom czerni i bieli autor uprzestrzenił poszczególne kompozycje w których światło i cień odgrywają zasadniczą rolę. Eksponując światło i cień zbudował kompozycje które działają zdecydowaną symboliką. Prace te naznaczone są ogromnym trudem i wysiłkiem warsztatowym. Ukazanie tak znakomitych efektów plastycznych w technice druku cyfrowego, było możliwe dzięki uzyskanej głębokiej aksamitnej czerni oraz zróżnicowanej tonacji szarości.

Dzieło doktorskie Antoniego Rodowicza jest kontynuacją zdobytych przez lata doświadczeń w których artysta poszerza obszar artystycznych penetracji, jak sam stwierdza: „szukałem sposobu, aby odkrywać zjawiska, których istnienia się domyślałem”. Tworzy kompozycje w których wybrane elementy poddawane są uogólnieniu, widoczne jest dążenie do daleko idącej syntezy, niemalże do znaku. Artysta tworzy w ten sposób nową jakość wyrazową swoich dzieł, jest to wynik konsekwencji i odwagi w sięganiu po nowe inspiracje.

W części teoretycznej pracy doktorskiej będącej opisem i dopełnieniem dzieła artystycznego Pan Antoni Rodowicz przedstawia bardzo osobistą, autentyczną i szczerą refleksję, na gruncie powiązania filozofii ze sztukami pięknymi, z poezją. Doktorant z dużą erudycją przedstawia problemy związane z własną twórczością, omawia genezę podejmowanych decyzji artystycznych i ideowych oraz ich inspiracje w procesie twórczym.

KONKLUZJA

Dzieło doktorskie obejmujące obszerny cykl prac graficznych pt. „Lumen”, wraz z częścią teoretyczną jest niezwykle interesującą realizacją, formalnie i koncepcyjnie dojrzałą, rozpoznawalną w obszarze sztuki współczesnej. Całość charakteryzuje się spójnością artystycznej narracji, w której warsztat podporządkowany jest głównej idei i założeniom problemowym. Dzieło doktorskie wyróżnia się indywidualnością wizji plastycznej, jest oryginalną propozycją artystyczną i stanowi znaczny wkład w rozwój współczesnej grafiki.

Wysoko oceniam aktywność zawodową Pana Antoniego Rodowicza na płaszczyźnie działalności artystycznej, kulturotwórczej i organizacyjnej. Doktorant brał udział w licznych wystawach grafiki w kraju i za granicą, ilustrował wiele książek wydawanych w Polsce i we Francji. Przygotowywał ilustracje do prasy, publikował artykuły poświęcone sztuce. Jest autorem książek dla dzieci. Projektował liczne okładki płyt, książki, albumy, katalogi, plakaty i reklamy prasowe. Był inicjatorem i realizatorem wielu przedsięwzięć artystycznych, takich jak wystawy, projekty wydawnicze, spektakle, zajmował się również dydaktyką.

Uwzględniając powyższe a szczególnie wysoką jakość pracy doktorskiej obejmującej dzieło graficzne wraz z częścią teoretyczną - z głębokim przekonaniem opowiadam się za nadaniem Panu magistrowi Antoniemu Rodowiczowi stopnia doktora w zakresie sztuk plastycznych w dyscyplinie sztuk pięknych.

prof. Eugeniusz Delekta

